

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره: ۱۲۰۵۰۱۲ • صفحه ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترک‌کین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

یکشنبه ۹ دی ۱۴۰۳ • ۲۷ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ • ۲۹ دسامبر ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۱۲ • صفحه ۱۲۰۵۰۱۲

اذان ظهرتهران ۱۲:۰۶ • اذان مغرب ۱۷:۲۰ • اذان صبح فردا ۵:۴۴ • طلوع آفتاب ۷:۱۴

یادداشت

اکسپورا

به بخش خصوصی بسپارید

حمیدروستا

حدود صد روز تا آغاز اکسپوی ژاین به‌عنوان بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی جهان باقی مانده است. درحال حاضر بسیاری از کشورهای ریز و درشت دنیا، در حال ساخت‌وساز در شهر اوراکا هستند تا به مدت شش ماه میزبان مردم سراسر جهان باشند.

اکسپو، ارزان‌ترین و مؤثرترین زمینه‌ای است که کشورها می‌توانند ظرفیت‌های گردشگری، فرهنگی، اقتصادی و علمی خود را به جهانیان معرفی کنند. دولت‌ها از این فرصت استفاده می‌کنند تا با نمایش سرمایه‌ها و برنامه‌های‌شان، علاوه بر جذب سرمایه‌های خارجی، شرکا و هم‌پیامانان استراتژیک پیدا کنند.

برای نشان‌دادن اهمیت اکسپو همین بس که بدانیم ۱۹۲ کشور در اکسپو ۲۰۲۰ که در همین همسایگی خودمان، در دویی برگزار شد، شرکت کردند. بیش از ۲۴ میلیون نفر از سراسر جهان به دویی آمدند تا از اکسپو دیدن کنند. تا امروز حضور ۱۵۰ کشور در اکسپو ۲۰۲۵ ژاین نیز قطعی شده است.

یکی دیگر از کاربردهای کلیدی این رویداد، جذب گردشگران خارجی است. بسیاری از گردشگران حرفه‌ای، در اکسپو حاضر می‌شوند تا پس از آشنایی با کشورهای مختلف، برنامه سفرهای آتی خود را تنظیم کنند.

در زمان صدارت امیرکبیر، اولین اکسپوی جهان در سال ۱۸۵۱ در شهر لندن برگزار شد. ایران نیز با تدبیر و توصیه امیر در این رویداد شرکت کرد. ایران تاکنون در ۱۱ دوره اکسپو شرکت کرده است. نکته امیدوارکننده حضور پیاپی ایران از سال ۲۰۰۰ به بعد بود. با این حال، روز گذشته سخنگوی دولت در اقدامی شوکه‌کننده اعلام کرد ایران از حضور در اکسپو ۲۰۲۵ انصراف داده است.

ایران در حالی قصد دارد خود را از عرصه اکسپو محروم کند که بسیاری از کشورهای در حال توسعه جهان برای میزبانی رویدادهای جهانی سر و دست می‌شکنند و با هم رقابت می‌کنند. تلاش عربستان برای میزبانی از جام جهانی فوتبال ۲۰۳۴، برگزاری دوره‌های قبلی اکسپو در چین و امارات متحده عربی، میزبانی کره جنوبی، ژاین، چین و برزیل از المپیک‌های تابستانی و زمستانی و تکاپوی هند برای میزبانی از المپیک ۲۰۳۶ همه و همه نشان می‌دهد که میزبانی از این رویدادهای جهانی چقدر در مسیر رشد کشورهای در حال توسعه مؤثر است.

ناگفته نماند که چهار دوره از شش دوره اخیر جام جهانی نیز در کشورهای در حال توسعه (قطر، کره جنوبی، ژاپن، آفریقای جنوبی و برزیل) برگزار شده است. شگفت‌آور است که در این فضای رقابتی، ایران که هیچ شانسی برای میزبانی از رویدادهای جهانی ندارد، خود را از حضور نیز محروم می‌کند. اندر نگوئمش این تصمیم هرچه گفته و نوشته شود، کم است. اگر قرار باشد با یک شاخص و مثال، خسارت حضورنداشتن در اکسپو مجسم شود، می‌توان آن را هم‌سگ حضورنداشتن در المپیک یا جام جهانی فوتبال دانست؛ اما چون شور و هیجان این رویداد فرهنگی به اندازه رویدادهای ورزشی نیست، مدیران و عامه مردم از میزان خسارت آن مطلع نمی‌شوند.

کوتاه سخن اینکه اگر دولت بنا بر اعلام خانم سخنگو «در نتیجه بررسی‌های همه‌جانبه داخلی و محدودیت‌های مربوطه» تصمیم گرفته ایران را از عرصه اکسپو محروم کند، دست‌کم به بخش خصوصی اجازه دهد تا در همین صد روز، سکان را در دست گرفته و از این ظرفیت برای معرفی داشته‌های ملی و میهنی ایران استفاده کند.

در بسیاری از روستاها، قطع برق به بخشی از زندگی روزمره تبدیل شده است. اگرچه مردم اغلب از مشکلات ناشی از قطعی برق گلایه می‌کنند، اما آنچه بیشتر آنها را ناراحت می‌کند، احساس تبعیض در توزیع این قطعی‌هاست. به‌عنوان مثال، در مناطقی از مرکز شهر تهران، قطع برق بسیار نادر است، اما در روستاها این اتفاق تقریباً هر روز رخ می‌دهد. این تفاوت، حس نابرابری را در میان ساکنان مناطق روستایی ایجاد کرده است و باعث شده بسیاری از آنها این پرسش را مطرح کنند که آیا در قطع برق عدالت رعایت می‌شود؟

مدتی پیش با پدرم درباره این موضوع صحبت می‌کردم. او که در روستا زندگی می‌کند، می‌گفت راضی است اگر برق دو روز کامل در هفته قطع شود، به شرط آنکه در باقی روزها این مشکل وجود نداشته باشد. تعجب کردم و پرسیدم چرا؟ گفت: «وقتی هر روز برق می‌رود و می‌آید، نه‌فقط ما بی‌برق می‌مانیم، بلکه وسایل برقی‌مان هم از بین می‌رود. موتور آب کشاورزی ما به خاطر همین نوسانات سوخت و کلی خرج روی دست‌مان گذاشت». این فقط مشکل پدر من نیست و خیلی از کشاورزها گرفتار این وضعیت هستند. خیلی از خانواده‌های روستایی به دلیل قطع مکرر برق، هم دچار ضررهای مالی می‌شوند و هم در انجام امور روزمره‌شان به مشکل می‌خورند.

در تابستان سال ۱۴۰۲، بسیاری از استان‌ها با خاموشی‌های برنامه‌ریزی‌شده یا ناگهانی مواجه بودند. بااین‌حال، توزیع این خاموشی‌ها به‌طور مساوی انجام نمی‌شود. داده‌ها نشان می‌دهد میزان قطعی برق در مناطق روستایی به مراتب بیشتر از شهرهای بزرگ است. در برخی روستاها، برق روزانه چند ساعت قطع می‌شود،

مجموعه تفریحی و گردشگری «مینی‌وُرد» ملایر، با مساحت ۲۸ هکتار، نخستین مجموعه تفریحی و گردشگری خاورمیانه است و اکنون به‌عنوان قطب گردشگری غرب کشور و استان همدان شناخته می‌شود. عکس: محمد عطایی، ایرنا

instagram:sharghdaily1

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

aparat:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

آیا برق به عدالت قطع می‌شود؟

علی‌اصغر سیدآبادی

درحالی‌که این میزان در مناطق شهری محدود به چند ساعت در هفته است. دوستی از یکی از شهرهای استان فارس می‌گفت نماینده‌شان مانع قطع برق‌شان می‌شود و شهر مذکور برقش قطع نمی‌شود. طبیعی است که کسری برق مذکور فشار بیشتری به شهرها و روستاهای دیگر می‌آورد.

این نابرابری در دسترسی به برق، پیامدهای اقتصادی و اجتماعی گسترده‌ای دارد. کشاورزان برای آبیاری مزارع خود به پمپ‌های برقی وابسته‌اند و قطعی برق به معنای از کار افتادن این تجهیزات و کاهش بازدهی محصولات کشاورزی است. اگر واقعا نیاز به قطع برق باشد و این قطعی عادلانه توزیع شود، بحثی نیست، ولی باید به نوعی برنامه‌ریزی شود که قطع و وصل برق منجر به خسارت‌های دیگر نشود. همچنین وسایل برقی خانگی مانند یخچال و فریزر در اثر قطع و وصل مکرر برق آسیب می‌بینند.

راه‌حلهایی برای کاهش این مشکلات وجود دارد. یکی از مهم‌ترین آنها توزیع عادلانه خاموشی‌هاست. اگر قرار است برق قطع شود، باید این قطعی به‌طور مساوی میان شهرها و روستاها تقسیم شود

تحلیل خوانی

تسلط نظام عشیره بر جان

زهرا مشتاق

و پافشاری بر حفظ و ادامه آن، نه‌تنها موجب تفاخر و افتخار نیست، بلکه نشان‌دهنده عدم علاقه و عدم تلاش آن گروه، برای پذیرش هنجارهای اجتماعی است.

مدت زیادی از قتل دردناک پزشک متخصص قلب نگذشته است. در خیابان‌های یاسوج هنوز می‌توان عکس‌های بزرگی از این پزشک را دید که گوشه آن را نوار سیاه کشیده و جملاتی حاکی از تأسف و اندوه نوشته‌اند. پزشکی که اهل شاهرود بود ولی گفته می‌شود در شهر ییلاق سی‌سخت خانه‌باغی خریده بود تا پس از بازنشستی همراه با خانواده‌اش به آنجا برود. معنایش این است که به استان محل خدمتش علاقه‌مند بوده است؛ استان کهگیلویه‌وبویر‌احمد که از جمله استان‌های محروم محسوب می‌شود. اما او هرگز تصور نمی‌کرد در جایی که تبدیل به خانه‌اش شده بود، به شکلی فجیع به قتل برسد. آیا این حادثه می‌تواند هشداری برای غیرومی‌های ساکن در این استان باشد؟ آیا اگر پزشک یادشده بومی این استان بود، باز هم ممکن بود کشته شود؟ شاید بومی‌بودن می‌توانست لایه محافظتی قدرتمندی برای او ایجاد کند. پیشینه شکل‌گیری این استان و مرکز آن نشان می‌دهد که متشکل از سکونت چندین طایفه شناخته‌شده است. طوایفی که در دهه‌های گذشته عشایر و کوچ‌رو بوده‌اند و اینک تبدیل به مردمانی شهرنشین شده‌اند، اما هنوز سنت‌ها و رسوم قراردادی نانوشتته‌ای میان آنها حاکم است که روابط‌شان بر آن اساس تنظیم می‌شود. برای مثال، آنها می‌دانند انتقام‌گیری‌های شخصی منجر به قتل، می‌تواند طوایف را درگیر چرخه‌ای از خضونت و خون‌ریزی کند. از این‌رو نقش ریش‌سفیدان و بزرگان هر طایفه می‌تواند در جلوگیری از ایجاد یا پایان‌دادن به چنین اختلاف‌هایی بسیار پراهمیت باشد. پزشک به قتل رسیده، از این حیث فاقد هرگونه پایگاه اجتماعی بوده است.

۱۰۰ اداره

وزیر کشور اعلام کرد: «در راستای پیگیری سیاست قطع برق و گاز اماکن پرمصرف، طی هفته‌های گذشته برق و گاز بیش از صد دستگاه دولتی در سراسر کشور قطع شده است. در حوزه برق معابر درون‌شهری و برون‌شهری تلاش شد تا مصرف برق مراکز پرمصرف مثل فرودگاه‌ها، پایانه‌ها و ایستگاه‌های راه‌آهن به حداقل برسد.»

مجموعه تفریحی و گردشگری «مینی‌وُرد» ملایر، با مساحت ۲۸ هکتار، نخستین مجموعه تفریحی و گردشگری خاورمیانه است و اکنون به‌عنوان قطب گردشگری غرب کشور و استان همدان شناخته می‌شود. عکس: محمد عطایی، ایرنا

روزها

شادی گمشده

در کریسمس غزه

دومین کریسمس در غزه با اندوه گذشت. هرچند پاپ با هم درخواست کرد که صلح برقرار شود، اما این مردم فلسطین هستند که همچنان در نسج و جنگ زندگی می‌کنند.

اندکی شادی

تصاویری از زنی فلسطینی منتشر شده که برای کودکان در حال یختن شیرینی‌های کریسمسی است. او نانواپی است که تلاش می‌کند کمی شادی را به اردوگاه آوارگان بیاورد، درحالی‌که این آوارگان برای پایان‌یافتن جنگ بی‌رحمانه دعا می‌کنند. او در این آشپزخانه موقت با کف شنی و سقف نایلونی و بدون تجهیزات اولیه، کلوچه‌های کریسمس آماده کرد. او حدود ۱۰ سال است که یک و کلوچه می‌پزد و پیش از این در یکی از بزرگ‌ترین قنادهای غزه کار می‌کرد، اما آن قنادهی در جریان جنگ نابود شد. او مانند بسیاری دیگر در غزه، شغل خود را پس از بمباران نانواپی‌اش از دست داد. او به الجزیره می‌گوید: «می‌خواستم سال جدید را با شادی شروع کنم و کلوچه‌های کریسمس درست کنم تا آنها را میان کودکان اطرافم در اردوگاه توزیع کنم». او درحالی‌که مشغول وززدان خمیر است، می‌گوید: «جنگ، زندگی ما را زیرورو کرد». او هم مثل بسیاری از مردم غزه بارها در این مدت طعم آوارگی را کشیده و برای نهمین بار مجبور به جابه‌جایی شده است. او می‌گوید: «بچه‌ها هیچان‌زده هستند، با اشتیاق منتظرند و سعی می‌کنند در تزیینات کمک کنند». در همین حال، او کلوچه‌ها را در یک سینی یخت قرار می‌دهد.

کلیسای‌های که اردوگاه شدند

این دومین کریسمسی است که در نوار غزه در سایه جنگ و ویرانی سپری می‌شود. جامعه کوچک مسیحیان غزه تعدادشان به‌شدت کاهش یافته است. آنان در این روزها شرایطی دشوار و ناامن را تجربه می‌کنند. به گزارش خبرگزاری‌ها، بسیاری از مسیحیان غزه به دلیل تخریب منازل خود به کلیسای‌های تاریخی مانند کلیسای ارتدکس یونانی سنت‌یورپوریوس و کلیسای کاتولیک خانواده مقدس پناه برده‌اند. این کلیساها اکنون به محل اسکان موقت برای ده‌ها خانواده تبدیل شده‌اند. در بیت‌لحم، زادگاه عیسی مسیح، جشن‌های کریسمس به دلیل همبستگی با مردم غزه کاهش یافته است. مقامات محلی تصمیم گرفته‌اند از برگزاری جشن‌های بزرگ خودداری کنند و به‌جای آن، بر بهبود شرایط و کاهش رنج‌های ناشی از جنگ تلاش کنند.

دعا برای صلح

پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان، در پیام کریسمس خود که چند روز پیش و در آستانه تولد حضرت مسیح(ع) منتشر کرد، حملات به غزه را محکوم کرد و خواستار پایان جنگ‌ها و برقراری صلح در مناطق مختلف جهان، ازجمله اوکراین و غزه شد. او گفت: «امید، فراخوانی است برای اینکه درنگ نکنیم. امید ما را فرما می‌خواند. از چیزهایی که اشتباه هستند ناراحت باشیم و شهامت تغییر آنها را پیدا کنیم». پاپ در نطق سنتی روز کریسمس گفت «برای بازکردن درها، به روی گفت‌وگو و «دستبانی به یک صلح عادلانه و ماندگار». میان دو طرف به «جسارت» نیاز است. او در پیام سنتی خود با عنوان «برای شهر و جهان» همچنین به سایر مناقشه‌ها پرداخت. پاپ که برای هزاران نفر در میدان سن‌پیترو سخن می‌گفت، با تاکید بر پیام کریسمس سال گذشته بار دیگر خواستار آتش‌بس در غزه و آزادی گروگان‌ها شد.

اعتراض به کریسمس

در سطح بین‌المللی، مسیحیان در کشورهای مختلف حمایت خود را از مردم فلسطین اعلام کردند. در استرالیا، تظاهراتی در اعتراض به برگزاری جشن‌های کریسمس درحالی‌که مردم غزه تحت بمباران هستند، برگزار شد. در شیلی، رئیس‌جمهور کاریل پوریج، در مراسم نورافشانی درخت کریسمس در همبستگی با مردم فلسطین شرکت کرد. امسال هم کریسمس برای مسیحیان غزه و فلسطین با غم و اندوه همراه بود و جشن‌های معمول تحت تأثیر جنگ و ویرانی قرار گرفت.